

Informační management

26. 2. 2010 – I. hodina KISK FF MU

jan.matula@fpf.slu.cz

Seznámení s cílem předmětu, podmínky ukončení,
doporučená literatura

Cíl

- Seznámit posluchače s informačními prvky, procesy a systémy v jednotlivých organizacích. Dalším cílem je prezentovat současné vymezení Informačního a znalostního managementu, seznámit s využívanými nástroji a strategiemi v moderním řízení společností.

Doporučená literatura

Literatura:

VYMĚTAL, J.; DIAČIKOVÁ, A.; VÁCHOVÁ, M. *Informační a znalostní management v praxi*. 1. vyd. Praha : LexisNexis CZ, 2005. 381 s.

COLLISON, C.; PARCEL, G. *Knowledge management*. 1. vyd. Brno : Computer Press, 2005. 234 s. ISBN 80-251-0760-4.

VODÁČEK, L.; ROSICKÝ, A. *Informační management: Pojetí, poslání a aplikace*. 1.vyd. Praha : Management Press, 1997. 144 s. ISBN 80-85943-35-2.

ČASTORÁL, Z. *Strategický znalostní management a učící se organizace*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2008. 144 s. ISBN 978-80-86754-99-4.

SODOMKA, P. *Informační systémy v podnikové praxi*. 1. vyd. Brno : Computer Press, 2006. 351 s. ISBN 80-251-1200-4.

KISLINGEROVÁ, E. *Inovace nástrojů ekonomiky a managementu organizací*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 293 s. ISBN 978-80-7179-882-8.

Osnova

- I. Úvod do problematiky, vymezení pojmů, historické souvislosti – vývoj Informačního managementu ve světě a v ČR

Informace, Informační věda, Informační zdroje, Informační prostředí, Informační gramotnost, Management v informační společnosti, Informační strategie organizace – Podnikatelská strategie – Informační systém organizace – Informační management organizace, Současné chápání IM.

Osnova

2. Komponent manažerských přístupů

Moderní management, manažerské funkce, role, faktory úspěchu, manažerské procesy.

3. Komponent systémových přístupů

Pojetí systému a systémového přístupu, systémová analýza, systémové inženýrství, metodologie měkkých systémů, celistvost, emergence, klasifikace (taxonomie) systémů, systém jako poznávací řád.

Osnova

4. Informace v organizaci & Podnikové IS jako aplikace informačního managementu do praxe

Typy informací v organizaci, struktury informačních systémů v podnikové praxi, strategie aplikačního uplatnění a rozvoje informačního managementu, předpoklady aplikací IM.

Osnova

5. Znalostní management a jeho zakotvení v organizaci

Informace, data, znalosti, vymezení managementu znalostí, holistický model, nástroje a metody znalostního managementu, předpoklady aplikací IM.

Osnova

6. Prostředí znalostní ekonomiky

Informační a znalostní management ve znalostní ekonomice, vymezení prostředí a prvků znalostní ekonomiky, index Znalostní ekonomiky, Strategické dokumenty a organizace ve znalostní ekonomice.

Ukončení předmětu

- Vypracování analytické studie – Informačního auditu tj. zmapování informačních toků ve vybrané instituci, návrh optimalizace procesů popř. informačního systému.

Termín odevzdání – do konce dubna.

- Prezentace (obhajoba) studie v zápočtovém týdnu.

Analytická studie

I. Profil zvolené organizace

Ekonomické informace (právní status, základní kapitál, počet zaměstnanců, obrat, předmět činnosti).

Lze zvolit ziskovou i neziskovou organizaci.

II. Organizační struktura organizace

Hierarchie řízení organizace.

Analytická studie

- III. Informační strategie organizace
- IV. Podnikatelská strategie organizace
- V. Informační systém v organizaci
- VI. Výběr oblasti zájmu (proces/IS) – resp.
PROBLÉM

Současný stav, nedostatky současného řešení, návrh optimalizace procesu/IS, předpokládané chování procesu/IS po implementaci návrhu na optimalizaci procesu.

Analytická studie

vii. Závěr, shrnutí

Přílohy, použité zdroje

Úvod do problematiky IM

Optimalizace informačního procesu v reálné praxi je jedním ze základních předpokladů rozvoje společnosti.

V případě IM jde zejména o:

- Znalost informačních zdrojů a jejich optimální využívání
- Řízení toků informací
- Řízení znalostí

Informační společnost

- Označení „informační společnost“ je jedním z mnoha pojmenování (znalostní společnost, společnost založená na znalostní ekonomice, nová ekonomika), které se pokouší vystihnout probíhající společenské změny, jež probíhají od 50. let minulého století. Tyto společenské změny se projevují změnou preferencí od ekonomického kapitálu směrem ke kapitálu sociálnímu a kulturnímu (od strategických surovin k lidskému kapitálu).

Znalostní společnost

- Termín „znalostní společnost“ se poprvé objevuje spolu s termínem „znalostní ekonomika“ v díle P. Druckera „*The Age of Discontinuity*“ vydaném v roce 1969. Drucker navazuje na ekonoma F. Machlupa, který počátkem 60. let 20. stol. publikoval dílo „*The Production and The Distribution of Knowledge in The U. S. A.*“, ve kterém popisuje vazby mezi růstem znalostí a hrubého domácího produktu ve Spojených Státech. Machlup ve svém díle rovněž definuje průmyslové odvětví zabývající se zpracováním a distribucí informací – knowledge industry.
- DRUCKER, P. *The Age of Discontinuity: Guidelines to Our Changing Society*. New York : Harper and Row, 1969. ISBN 0-465-08984-4.

Učící se společnost

- V rámci různých interpretací a snah o pojmenování procesů transformace společnosti se rovněž objevuje termín „učící se společnost“, která se od předchozích koncepcí liší svou orientací na člověka ve společnosti a významu vzdělání pro jeho život. Tato koncepce poněkud utopicky nahlíží na vzdělání jako na řešení všech společenských problémů, kterým bude lidstvo do budoucna čelit

Informace a znalosti

- čtvrtý faktor rozvoje společnosti (půda, kapitál, práce),
- základní podmínka hospodářské prosperity,
- podstata podnikání,
- výrobní faktor organizace a její úspěšnosti,
- strategická surovina,
- integrující faktor různých technických i vědních disciplín
- zdroj moci, atd.

Informatizace společnosti

„Postupná informatizace společnosti je chápána jako proces, který je v současné době na stejné významové úrovni jako byla v předchozí etapě industrializace. Jestliže industrializace podstatně rozšířila fyzické možnosti a sílu člověka, pak informatizace znásobuje jeho schopnosti duševní.“

- VYMĚTAL, J. - DIAČIKOVÁ, A. - VÁCHOVÁ, M. *Informační a znalostní management v praxi*. Praha : LexisNexis CZ, 2006. s 9. ISBN 80-86920-01-1.

Dopady informatizace společnosti

- **POZITIVNÍ**

Dostupnost, aktuálnost, úplnost a svoboda nakládání s informacemi.

E-business, E-government.

- **NEGATIVNÍ (diskutabilní)**

Ztráta soukromí, dehumanizace komunikace technologiemi, ochrana dat, nevhodný systém vzdělávání, ztráta právního povědomí v prostředí kyberprostoru.

Informační proces

Základní jednotka – DATA.

Data v praxi zpravidla získáváme měřením, pozorováním, experimentem.

Data objektivně zobrazují stavy nebo vlastnosti objektů nebo probíhající procesy v reálném prostředí a to nezávisle na našem vědomí.

Základem dat jsou ZNAKY (číslice, písmena, symboly). Posloupnost znaků představuje komunikovatelný prvek (např. abeceda).

Význam znaků a jejich posloupnosti je SMLUVNÍ – nutná dohoda na způsobu interpretace.

Širší pojetí: DATA – numerické, textové, obrazové, zvukové (bez vazby na kontext).

Metody sběru DAT

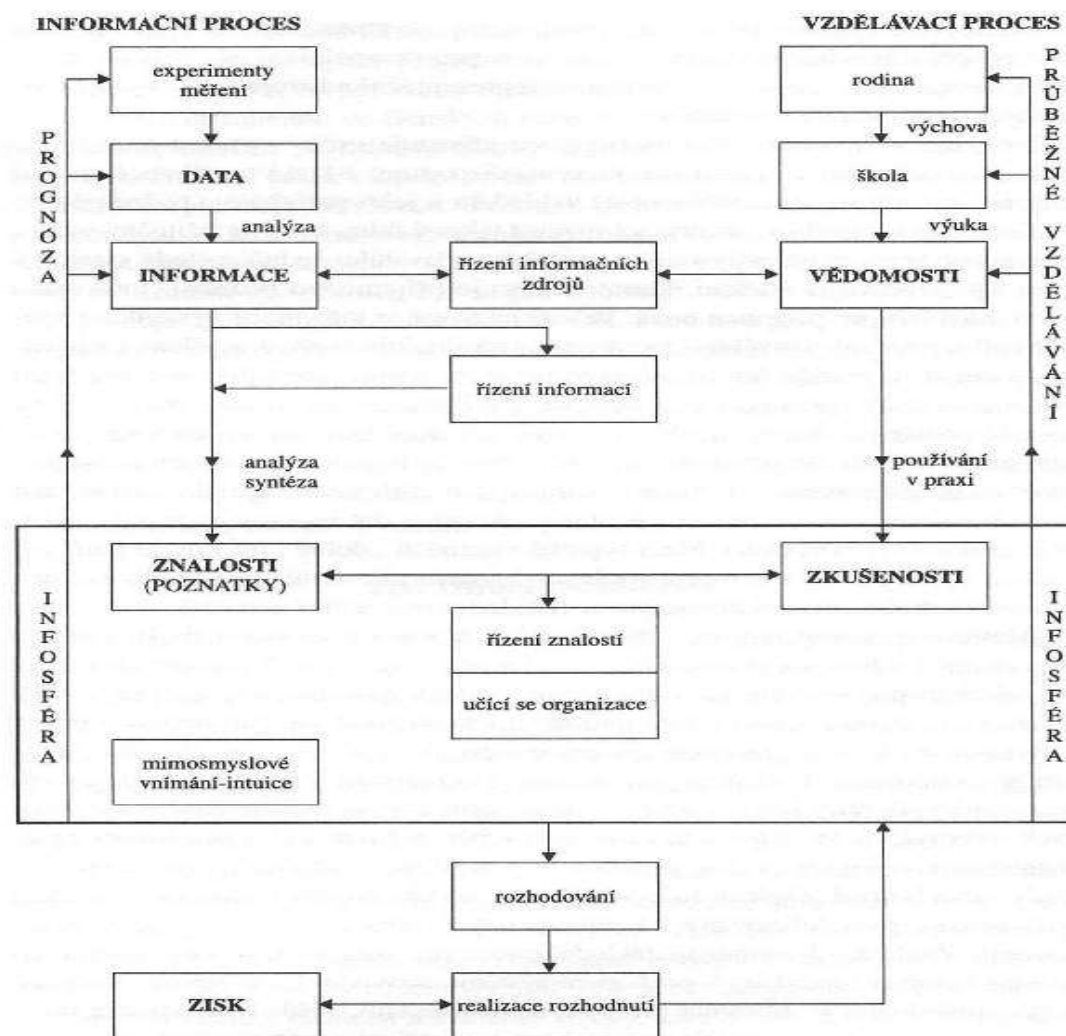
- Přímou (pozorování, měření, snímání – následný zápis dat)
- Mechanickým přebíráním dat (výběr z dokumentů, skenování)
- Analytické zpracování dokumentů (tvorba metadat)
- Nástroje pro sběr (přejímají z jiných zdrojů – softwarové řešení)
- Syntéza a předzpracování (ověřování věrohodnosti zdrojů, selekce zdrojů, transformace dat, odvozené atributy)

Informace

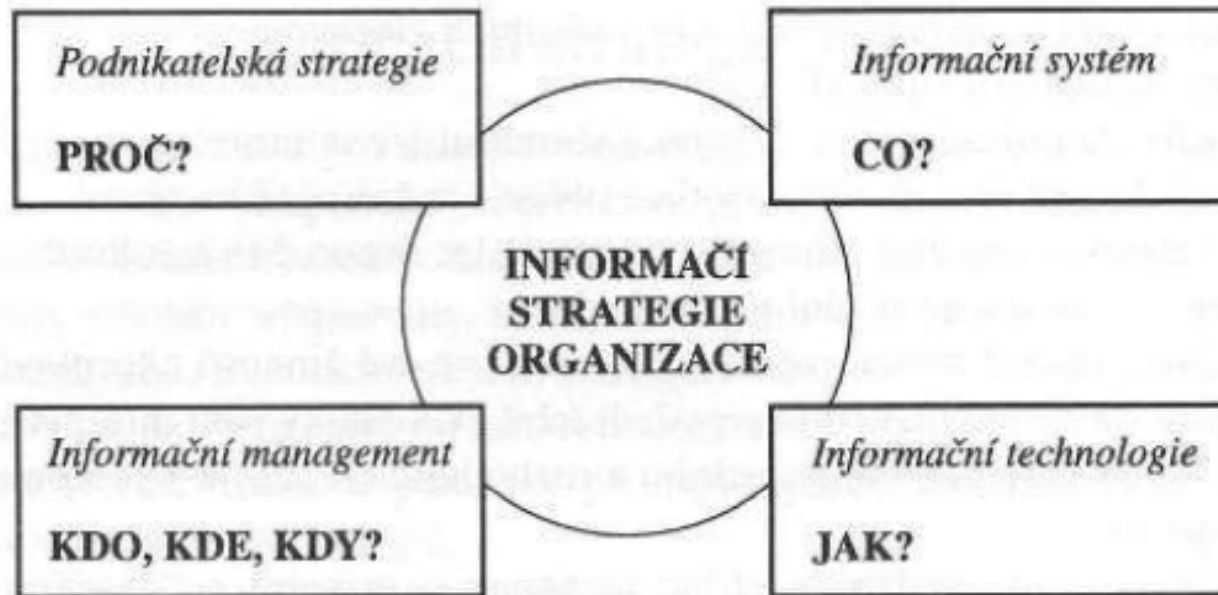
- Informace jsou data, kterým příjemce přisuzuje určitý význam na základě znalostí, zkušeností a vědomostí, kterými disponuje, a která u příjemce snižují entropii vzhledem k jeho potřebám a požadavkům.

2. Informační prostředí v podnikatelské sféře

Obr. 1: Souvislosti mezi základními pojmy informačního procesu.

Informační strategie organizace

Použité zdroje:

VYMĚTAL, J.; DIAČIKOVÁ, A.; VÁCHOVÁ, M. *Informační a znalostní management v praxi*. I. vyd. Praha : LexisNexis CZ, 2005. 381 s.